

MILJÖ & HÅLLBARHET

INLEDNING

Förändrade årstider, bränder, översvämningar och utrotning av många växter och djur gör det klart för oss att klimatet är i gungning. Det är lätt att bli orolig och drabbas av klimatångest när larmen går och hotet ser ut att växa. Men mitt i oron finns hoppet om att Gud fortfarande har kontrollen över sin skapelse. "Ty du har skapat världen och genom din vilja blev den till och skapades den" (Upp 4:11b). Gud är uppkomsten och anledning till att allting existerar och människan är satt att bruka och vårda det skapade. Hur kan vi göra det och kan Gud hjälpa oss att göra det?

Detta underlag är skrivet som en handledning till dig som vill undervisa unga människor i ämnet. Först ges en bakgrund där vi behandlar frågor kring varför klimatet är i en krissituation, det bibliska perspektivet om Guds kärlek till skapelsen, samt redogöra för vilka insatser vi kan göra för att behandla skapelsen med respekt. På sista sidan har du underlag för en undervisning om *Miljö och hållbarhet*. Du kan använda mallen rakt av eller ta delar av den som inspiration.

KRISFÖRKLARINGEN

Vad är klimathotet?

Klimathotet är varslet om ett förändrat klimat som på olika sätt påverkar människor, djur och växter. I förlängningen även hela vår existens. Förändringarna ger ett varmare jordklot vilket också ger oss ett mer nyckfullt väder med snabbare skiftningar och mer extrema väderfenomen. Det leder i sin tur till fler översvämningar (Bangladesh 2019), extrema värmeböljor (södra Europa sommaren 2019), kostsamma och farliga skogsbränder (Australien 2019/2020) och brist på färskvatten (Sverige).

Växthuseffekten – isarna och haven

Jorden omges av olika växthusgaser (vattenånga, koldioxid, metan och lustgas). Gaserna bildar ett osynligt växthus runt jorden som gör att det blir lagom varmt och gynnsamt att bo här. Jordens hav absorberar mängder av koldioxid och värme och fungerar därav som en kylare och dämpare av växthuseffekten. Ju mer värme och koldioxid som haven absorberar, desto surare blir de. Detta påverkar i sin tur både växter och djur i haven. När haven blir varma försvinner isarnas ljusa reflektionsförmåga (albedo-effekten). Grundfunktionen är alltså att mörka hav suger åt sig solljus och värme, medan isarna reflekterar bort solljuset ut i rymden istället. Det är en fin balansgång för att jorden inte ska bli överhettad.

När växthuseffekten ökar, dvs växthusets väggar täpps igen, så blir haven varmare och därav smälter isarna ytterligare. Havsnivån ökar på grund av ökat smältvatten i haven. Den smältande effekten uppstår för att människor släpper ut mer växthusgaser än vad haven och isarna kan hantera. Växthusgaserna vi släpper ut kommer till stor del från fossila bränslen, så som kol och olja. De täpper igen de små andningshål som finns i vårt imaginära växthus vilket leder till att värmen som skulle ha reflekteras ut från isarna inte går ut i rymden utan istället blir till värme som sugs upp av haven.

VISST ÄR DET SKILLNAD PÅ KLIMAT OCH VÄDER?

Ja, men de hänger ihop! För 10 000 år sedan upplevde Sverige sin senaste istid, då steg temperaturen med 0,1 grader/100 år. Senaste 100 åren har temperaturen ökat med 0,8 grader/100 år och fortsätter öka. I dagens ökande takt beräknas medeltemperaturen öka med 3-5 grader till 2100, en ökning som innan hade tagit 5000 år. Ökad medeltemperatur leder därav till varmare och mer utförutsägbart klimat.

www.wwf.org.uk/learn/effects-of/climate-change

GUDS KÄRLEK TILL SKAPELSEN

Gud älskar sin skapelse. Skapelsen går bortom människan och den innesluter allt. I miljödebatten fastnar ofta fokuset på människorna men det är viktigt att förstå att klimatförändringarna drabbar allt levande på jorden och inte bara oss. Klimatförändringar har enorma påverkningar på flora, fauna och biodiversitet och vi som förvaltare behöver ta ett ansvar för att ta hand om det som Gud har skapat.

Den kristna miljörelsen talar ofta om ekologi, vilket förklarar beroendeförhållandet mellan alla beståndsdelar av naturen. I skapelseberättelsen i första Mosebok får vi en vacker beskrivning av detta. Gud skapar himmel och jord, hav och natur, djur och växtlighet. Därefter skapar han kronan på verket, människorna, de som även blir satta att råda över jorden. På många sätt återger skapelseberättelsen en mäktig bild av hur Gud med omsorg skapar ett hem för människan och djuren, och att skapelsen är från Gud. Skapelsen beskriver en helhet och en symmetri, där författaren återupprepade gånger proklamerar att Gud såg att det var gott. I paradiset råder det en ekologisk balans där alla naturens system är perfekta och orörda.

Klimatresistent perspektiv

Människan är formad av jord men till Guds avbild, vilket ger dem en särställning. De får uppdraget att bruka och vårda Edens lustgård, samt att föröka sig och råda över den övriga skapelsen (1 Mos 2:15/1:28). Här uppstår två perspektiv som har blivit en diskussion kring ägandeskapet av jorden. I ett klimatresistent perspektiv (klimatförnekare, passiva för klimatförändringar osv) argumenteras ofta att ägandeskapet av jorden är en gåva från Gud och därigenom människans ägodel. Den synen grundar sig i Uppenbarelsebokens ord kring att det ska komma en ny himmel och ny jord (Upp 21:1) och att det inte spelar någon roll i vilket skick jorden är i när Jesus kommer tillbaka. Detta är inte ett orimligt synsätt, för vi tror på att Jesus kommer tillbaka och då ska himmelriket bryta ut, fullt ut. Utifrån den synen blir vårt primära uppdrag att berätta om Jesus istället för att lägga fokus på klimatet.

Klimatpositivt perspektiv

Ett klimatpositivt perspektiv ser, till skillnad från det klimatresistenta perspektivet, klimatet som ett hot. I stället som ägare av jorden ser man människan som dess förvaltare. Man kan tänka på förvaltarskapet som att människan är en hyresgäst och hyr en lägenhet av hyresvärdens Gud. De flesta av oss vet att en hyresvärd sällan blir glad om man gör hål i väggar och tak utan att fråga. Vi är en del av skapelsen på uppdrag av Gud att ta hand om jorden.

I Edens lustgård rådde ett ekologiskt symmetriskt tillstånd där relationen mellan Gud, natur och människor var komplett. Vid syndafallet splittras tillståndet och skapelsen hamnar i obalans. Jorden blir svårodlad, fylld med tistlar och törn och människan måste kämpa för sitt levebröd. I förlängningen är det alltså människan som är skyldig till skapelsens obalans, den ekologiska krisen. Jorden förgås genom att Gud sänder syndafloden för att ödelägga jorden, men Han bestämmer sig för att ändå rädda ett människosläkte. Han bevarar också två av varje djurart och genom det ser vi hur Noa får uppgiften att bevara den biologiska mångfalden. Gud sluter ett nytt förbund med Noa och lovar därefter att aldrig mer utplåna jorden. Det betydde inte att skapelsens ekologi balanserades, men förbundet som sluts visar på en ny början för människan i en skapelse som fortfarande är förfallen.

Framtidshoppet i Bibeln talar inte bara om själens frälsning, utan även om en förnyad jord (Hes 36:27-30, Jes 65:17-18, 66:18-19, Hos 2:18, Upp 21:1). Man kan tolka det som att vår jord raderas och vi får del av en ny värld men man måste även ha i åtanke det löfte som Gud gav till Noa om att aldrig mer ödelägga jorden. Det är inte heller något av bibelorden som beskriver någon form av total förintelse. Om vi litar på Bibelns ord kan vi inte anta att jorden är vår att förstöra.

KONSUMTION

Trots att klimatkrisen kan verka som ett överväldigande mörker så finns det fortfarande ett ljus - Gud älskar sin skapelse och vill hjälpa oss att leva mer hållbart. Detta kräver dock att vi i västvärlden ändrar vår livsstil och en viktig punkt på den agendan är våra konsumtionsmönster. Konsumtion står inte för all världens utsläpp men det är faktiskt källan till förvånansvärt mycket utsläpp och dåliga livsvillkor för människor som redan lever under utsatta förhållanden. Faktum är att 30 procent av världens CO2 utsläpp är endast frakt av detaljhandel.

Vi lever på många sätt i ett ständigt överflöd, och det blir extra tydligt under stora shopping-helgdagar så som Black Friday. Under Black Friday 2019 spenderade svenskarna sammanlagt 7,1 miljarder kronor. Det positiva är att det var färre som deltog i Black Friday 2019, men de som gjorde det köpte desto mer. Problemet är att vårt "villhöver-tänk" har verkliga konsekvenser för både människor, natur och för oss själva. Ett bra sätt att testa sitt konsumtionsbeteende är att ställa sig frågan "Om alla gör som jag, blir världen bättre eller sämre då?".

SAKER MAN KAN GÖRA FÖR 7,1 MILJARDER KRONOR

- Boka Beyonce på hemmagig 152 gånger
- Äta ute varje dag, alla måltider i 30 000 år
- Köpa 47 lägenheter på Östermalm i Stockholm
- Köpa 9200 prestanda-version av Tesla modell 3

EKONOMISKA SYSTEM OCH IDENTITET

Vårt konsumtionsbeteende är i mångt och mycket ett inlärt mönster som vi har blivit matade med genom livet från olika företag och aktörer. Den industriella ekonomin bygger på att vi tar av jordens resurser för att skapa varor och tjänster och systemets ständiga ambition är ekonomisk tillväxt. Problemet uppstår när ekonomin inte tar hänsyn till restprodukterna den producerar, alltså när den inte är hållbar. Bredvid högen med pengar finner man en hög med restprodukter som på olika sätt förorenar den skapelse som Gud kallat oss att vårda. "År 2018 köpte svenskarna i genomsnitt 14 kg textil och slängde 7,5 kg."

Varje dag utsätts vi för hundratals informationsflöden som berättar för oss vilka vi ska vara, hur vi ska klä oss och vilka prylar vi ska ha och på så sätt "bygga vårt egna varumärke". Våra konsumtionsval blir en del av vår identitet och på det sättet tar konsumtion mer plats i våra liv än i bara våra skåp och garderober.

Alla har vi nog tänkt tanken "om jag bara vore rik...". Det är inte helt omotiverat eftersom pengar och konsumtion många gånger är förenat med föreställningen om ett gott liv med maximal lycka, makt och oberoende. Det är en falsk föreställning och genom att rikta om perspektivet kan man träna sig i tacksamhet till Gud för det vi har fått. Det betyder inte att vi ska rensa våra hem på allt vi äger eller att vi aldrig ska köpa något, men vi kan tänka efter när vi handlar nya varor och fråga oss själva om det är till uppbyggelse. För en del personer kan konsumtionen bli något som tar fokus från Gud genom att man upptas med att tänka kring hur man uppfattas snarare än att omfamna den unika person som Gud har format oss till.

Rättvisan

Är det rimligt att vissa klädesplagg kostar lika mycket som en cappuccino? Priset konsumenten betalar måste täcka kostnaden för materialframställning, sammansättning av plagget, fraktbolag, marknadsföring, central-lagring och retailbutiker. Dessutom ska alla människor i detta långa led få betalt. För att kunna priskonkurrera beläggs fabriker i u-länder för att pressa ner lönerna och arbetsförhållanden för anställda. I många fall anställs lokalbefolkning som ofta redan har en utsatt situation. "Made in"-notisen på produkter kan för många vara en hjälp för att köpa produkter som tillverkats i länder som man tror har tillverkning under "schyssta förhållanden" men notisen betyder bara att varan är sammansatt i just det landet. Produkten kan alltså ha beståndsdelar från flera olika länder (och kontinenter) vilket i sin tur ökar utsläppen ännu mer.

Konsumtionen är inte enbart orättvis för att vi betalar folk extremt låga löner i storfabriker. Från konsumtionens miljöpåverkan tillkommer även det reella klimathotet för alla som bor i länderna där kläderna tillverkas. Environmental justice foundation har beräknat att mellan åren 2008–2016 var 21,5 miljoner människor tvungna att lämna sina hem på grund av klimatförändringar. I Sverige får vi eventuellt förändrade årstider som innebär några färre veckor som vi kan åka skidor i fjällen men i varmare klimat innebär klimatförändringar att man måste fly. Det kan vara svårt att se den påverkan som konsumtionen och livsstilen som vi i västvärlden har. Men med de tillgångar som vi har tillkommer även ett ansvar. Vi har ett ansvar att tänka steget längre, på våra medsyskon som lever i mer utsatta delar av världen och som redan nu kämpar med att behålla sina hem på grund av förändrade väderförhållanden.

MEN HERREGUD, VAD SKA VI GÖRA?

Goda nyheter, vi kan göra ganska mycket. Att ändra sina konsumtionsvanor kan verka svårt, men man kan se det som en rolig utmaning. Här är några förslag på vad man kan göra:

- Låna saker av varandra. Skapa en varucirkel där ni byter kläder, spelkonsoler eller instrument.
- Ha köpstopp - utmana dig själv att inte handla under en viss period
- Köp secondhand – Det finns massor av moderna och snygga plagg för 20 procent av originalpriset. Om man känner att det känns ohygieniskt att använda någons gamla kläder kan man också tänka på hur många man har delat säng med när man bor på hotell. Om du tycker att second hand-butiker känns stökiga, testa online second hand så som Tradera, Blocket, Sellpy och diverse facebooksidor.
- Re-designa dina plagg - Om en tröja känns trött och tråkig, låt kreativiteten flöda och sy om plagget till något du faktiskt kan tänka dig att använda.
- Laga dina plagg - om du inte vet hur man gör, kolla med dina far- och morföräldrar. De brukar ha väldigt många bra tips hur man hushåller effektivt.
- Köp inte produkten du ser med en gång, låt det gå en vecka. Ofta är konsumtion bara ett inlärt begär och en vecka senare kanske du inte är sugen på att köpa just den prylen längre.

Genom att förstå att konsumtionen sträcker sig längre tillbaka än ditt köp kan du få en bild av det komplicerade system av orättvisor som bildas för dig själv, människor och miljö. Det är inte en synd att äga saker, eller att ha en viss stil som du identifierar dig med. Men vi kan göra medvetna val i kärlek till andra människor och oss själva och våga vara kritiska till drifterna som styr vårt handlande.

FLYG

Att avstå från flyg kan för många människor kännas som den jobbigaste uppoffringen i och med att det är så pass smidigt. Tanken på att bli fråntagen soliga stränder, palmer, god mat och nya kulturer kan vara jobbig. I Sverige görs idag 11,7 miljoner utlandsresor för turism och 2,3 miljoner utlandsresor för affärsresor. Mellan Göteborg och Stockholm går det 15 000 flyg per år, med väldigt liten tidsvinst i jämförelse med tåg. Vi svenskar flyger dessutom ungefär fem gånger mer än världsgenomsnittet. Svensken släpper i genomsnitt alltså ut 1,1 ton i flygrelaterad koldioxid varje år.

Det kan jämföras med att genomsnittssvensken släpper ut 10 ton CO₂ per år, världsmedborgaren släpper i genomsnitt ut 6,5 ton per år. Ett hållbart utsläpp hade varit 1 ton per år per person.

Konsumentflyg står för ca 4–5 procent av världens CO₂ utsläpp, men för en individ är det oftast den största utposten för klimatpåverkan. Man pratar ofta om klimatbudget, alltså hur mycket CO₂ en människa kan släppa ut för att det ska vara hållbart för klimatet. Att vi flyger så mycket är inte orimligt då flygbolagen inom Europa har hög konkurrens och därmed pressade priser. Det är ofta billigare att åka till London från Arlanda än att åka tåg fram och tillbaka mellan Stockholm och Västerås.

Istället för att se det som ett hinder att inte flyga, se det som en utmaning och ett nytt sätt att lära sig resa på! Idag finns det smidiga förbindelser med tåg och bussar ut i Europa. Det kan kännas långsamt men man kan också se det som en möjlighet för att se mer av landskapet utanför fönstret, prata med andra resenärer under en långresa eller läsa en bra bok.

Men hur gör vi då med missionsresorna? Även här kan man tänka kreativt och effektivt. Istället för att åka på 1–2 veckors missionsresor till Afrika, Asien eller Sydamerika kan man göra vistelsen längre. Om syftet med dina resor är att testa på mission så finns det flera missionsorganisationer som jobbar inom Europa, dit du kan ta dig landvägen. Går du bibelskola i ett annat land kan du fundera på om du verkligen ska åka hem och hälsa på eller stanna kvar på plats hela skolperioden.

I dagens samhälle kan vi kommunicera med i princip vem som helst, från världens alla hörn. För att få perspektiv kan man tänka tillbaka på hur det måste ha varit för Pingströrelsens tidiga missionärer som kunde stanna i sitt missionsland i 25 år utan att komma hem. På den tiden fanns det dessutom endast brev att kommunicera genom.

MILJÖVÄNLIGA RESTIPS

- Res i längre perioder istället för flera gånger. Om du behöver komma iväg för miljöombyte, åk inom Sverige. Vi har ett otroligt vackert land!
- Om du vill testa missionsarbeten en kortare tid kan du åka inom Europa.
- Åk på roadtrip i Skandinavien. Även om bil inte är det mest klimatvänliga fordonet så blir utsläppen bättre när man är flera stycken och betydligt mindre än om man flyger.
- Gör en cykelsemester! Skåne, Öland och Gotland är perfekta för cykelsemestrar - dessutom har vi allemansrätt så man kan campa i naturen helt gratis och det finns gott om fina stränder.
- Ta tåget till en liten stad och utforska den. Det finns många små och väldigt charmiga småstäder i Sverige.
- Ut på tur, aldrig sur! Vandra i norra Sverige och upplev våra vackra fjäll.

BEHÖVER MAN HA KLIMATÅNGEST?

Gud har inte skickat oss mot vår undergång. Ty så älskar Gud vår värld, att han gav sin ende son, så att de som tror inte ska förgås utan leva i evighet. Gud älskar vår värld och hela skapelsen ligger på hans hjärta, låt honom lägga den även på ditt hjärta.

Ett förändrat beteende behöver komma inifrån och man behöver förstå sitt val. Eftersom det finns så mycket man kan göra för att minska sitt klimatavtryck behöver man inte känna klimatångest. Ett bra sätt att minska sitt avtryck är att göra klimatlöften (t.ex köpstopp, äta vegetariskt i en månad, ha ett flygfritt år) tillsammans med sina kompisar. På det sättet blir det en social grej, man kan få inspiration av varandra och man lär sig att leva utan det man avstår.

Engagemanget för klimatet ser olika ut och det finns oändligt med möjligheter hur du kan utforska ett mer klimatsmart och prylfria liv. Det är enkelt att fastna i allt man avsäger sig när man ska minska sitt ekologiska fotavtryck, men det finns även en hel del positiva aspekter med det en mer klimatvänlig livsstil. Kanske får man en bättre ekonomi genom att avstå köp och mer tid till annat. Den största fördelen med att tänka på sin miljöpåverkan är så klart att det kan medföra att de personer som påverkas allra värst av klimatförändringar och konsumtionskedjan får bättre förutsättningar. Det är vi som är förvaltare av den värld som Gud har skapat, förhoppningsvis kan vi ha det i åtanke när vi gör våra val.

KAHOOT

Gör gärna Kahoot-omgången om miljö och hållbarhet som vi har gjort. Nedan är svaren och mer information om varje fråga.

1. Jorden klarar av att människorna släpper ut ca 1 ton CO2 per år. Hur mycket släpper den genomsnittliga ut?
Svar: 6,5 ton/år.
2. Hur mycket släpper den genomsnittliga svensken ut?
Svar: 10 ton/år. Vi släpper alltså ut 10 gånger mer än vad jorden klarar av.
3. Under Black Friday 2019 spenderade svenskarna 7,1 miljarder kr, vilket av följande alternativ kan man göra för 7,1 miljarder kr?
Svar: Boka Beyoncé på hemma gig 152 gånger, Äta ute varje dag, alla måltider i 30 000 år, Köpa 47 lägenheter på Östermalm i Stockholm, Köpa 9200 prestanda-version av Tesla modell 3 (alla alternativ är rätt)
4. Varje år lämnar svensken in ca 8 kg kläder till second hand, hur många kg köper vi?
Svar: 13 kg. Det blir ett spill på fem kg per person.
5. Hur många liter krävs för att tillverka en T-shirt?
Svar: 2700 liter. Det är lika mycket som en person dricker på ca fyra år.
6. Vilket typ av kött har högst CO2 utsläpp?
Svar: Nötkött. Nötkött 23–39 kg/kilokött, lamm 13–22 kg/kilokött, gris 5–8 kg/kilokött, kyckling 2-3 kg/kilokött. (Siffrorna gäller om det är svenskt kött) Bästa köttet man kan äta är vildkött, det har nästintill ingen klimatpåverkan.
7. Hur stor andel av sin livstid står en genomsnittlig bil parkerad?
Svar: 96 %. Det är inte bara bra för miljön att åka kollektivt, det är också bra för den egna hälsan. Det finns forskning som visar att en person som åker kollektivt rör sig omkring fyra gånger mer varje dag än en person som åker bil.
8. Hur stor andel av svenskarnas flygresor är arbete - respektive semesterflyg?
Svar: 20 % och 80 %. I genomsnitt flyger 15 000 flyg mellan Sthlm och Gbg med väldigt liten tidsvinst. Utsläppen för dessa flyg totalt sett är 174 000 ton CO2. Om alla hade åkt tåg, hade utsläppet minskat till: 1,3 ton CO2.
9. Hur många kilon matavfall slänger vi per person och år i Sverige.
Svar: 81 kg. Matsvinn innebär en onödig klimatpåverkan och spridning av bekämpningsmedel i produktionsledet eftersom den mat som slängs inte hade behövt produceras från början.

TIPS FÖR MER INFORMATION OM MILJÖ OCH HÅLLBARHET

Böcker

Gud, Miljö och Klimatet

Utgiven av Pingst 2019. Behandlar klimatet utifrån ett pingstteologiskt perspektiv. 46 sidor.

<http://shop.pingst.se/default.jsp?oid=4986>

Gör skillnad

Utgiven av Nordstedts av Klimatklubben. Populärvetenskaplig bok, pedagogisk och innehåller mycket fakta och tips kring olika klimatfrågor. 188 sidor.

<https://www.adlibris.com/se/bok/gor-skillnad-fran-klimatangest-till-handlingskraft>

Därför sörjer jorden

Utgiven av Silentiumskrifter av Peter Halldorf. 100 korta texter om klimatet, de första 25 texterna handlar om varför jorden sörjer och 75 texter om kristushoppet.

<https://www.silentiumskrifter.se/produkt/darfor-sorjer-jorden/>

Tidningar

Konsumtionens plats i våra liv

- <http://www.insidan.net/featured/prylarnas-pris/>
- <https://www.dagen.se/kultur/konsumtion-som-religion-1.163375>

Jakten på teknikens mineraler i Kongo:

- <https://www.atea.se/reportage/2018/var-inte-tysta-nar-manskligheten-lider/>

Jona - Rädda Valarna. En beskrivning om hur Gud använder skapelsen för evangelisation

- <https://blog.arocha.org/en/jonah-save-the-whale/>

Tidningen Dagens klimatdebatt - två artiklar med positivt respektive resistent perspektiv

- <https://www.dagen.se/debatt/linnea-aberg-och-sofia-jonsson-varna-skapelsen-och-sta-upp-for-klimatet-1.1593871>
- <https://www.dagen.se/debatt/cecilia-lind-djavulen-ar-var-fiende-inte-koldioxidutslappen-1.1612313>

Böcker

Klimatflyktingar

- <https://www.unhcr.org/climate-change-and-disasters.html>
- <https://ejfoundation.org/what-we-do/climate/protecting-climate-refugees?>

Mer om frakt och handelns utsläpp

- <https://www.itf-oecd.org/sites/default/files/docs/cop-pdf-06.pdf>

Växthuseffekten

- <https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/energifallet/faktablad-vaxthuseffekten>
- www.wwf.org.uk/learn/effects-of/climate-change

Testa ditt koldioxidutsläpp

- <https://climatehero.se/>

MILJÖ & HÅLLBARHET

TIPS PÅ EN UNGDOMSSAMLING

1. INLEDANDE STORY

Berätta en egen upplevelse. Det kan vara en berättelse om en häftig naturupplevelse, ett minne från en semester eller en uppskattning till allt som Gud har skapat.

2. KAHOOT

Ett bra sätt att starta igång ungdomsarnas tankar är att spela ett Kahoot. I länken nedan kan ni köra ett redan färdigt Kahoot. Det är totalt nio frågor och mer information finns i materialet.

Miljö & hållbarhet

<https://create.kahoot.it/share/miljo-hallbarhet/58afb886-2401-4e3c-a6b1-d6a6eff26b5d>

3. UNDERVISNING

- GUD SKAPADE VÄRLDEN

Gud skapade värden och han älskar allt i skapelsen. Människan har en särställning i och med att vi är skapade till Guds avbild. Genom vår särställning utser han oss till förvaltare av skapelsen.

1 Mos 1:28

1 Mos 2:15

- SYNDAFALLET

I och med syndafallet blir det ett splittrat tillstånd och hela skapelsen hamnar i obalans.

1 Mos 3:17-19

- GUDS STORA PLAN

Gud vill återupprätta hela sin skapelse och han har inte övergivit oss.

Rom 8:19-22

- FÖRVALTA

Att förvalta Guds skapelse är ett otroligt stort uppdrag och något som vi måste vara ödmjuka inför.

Luk 12:48

Samtala i tre minuter i bikupor. Återkoppla sedan med varandra.

Hur kan vi förvalta vårt uppdrag på bästa sätt?

- UTMANING

Låt oss tillsammans återta rollen som Guds förvaltare. Skapelsen ligger på Guds hjärta, så låt honom lägga det också på ditt hjärta. Skicka med ungdomarna frågan: Vad är ditt nästa steg för att bli en god förvaltare av Guds skapelse?